

UNGDOMAR

Ungdomspolitikerna är ett nationellt politikområde. En harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning är därför inte aktuell. På europeisk nivå fattas ungdomspolitiska beslut genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Ungdomsdelen i Erasmus+-programmet uppmuntrar utbyten mellan ungdomar både inom och utanför EU. Under de senaste åren har EU stärkt sin ungdomspolitik, vilket initiativet om europeiska unionens solidaritetskår visar.

RÄTTSLIG GRUND

Artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ligger till grund för EU:s agerande på ungdomsområdet. Åtgärder som vidtas enligt artiklarna 165 och 166 omfattas av det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Man har uttryckligen utslutit en harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning på detta område. Rådet får anta rekommendationer på grundval av förslag från kommissionen.

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som har samma rättsliga värde som fördragen (enligt artikel 6 i EU-fördraget), innehåller en artikel om barnets rättigheter (artikel 24) och en artikel om förbud mot barnarbete och skydd av ungdomar i arbetslivet (artikel 32).

MÅL

Artikel 165 i EUF-fördraget anger att unionen ska agera för att uppmuntra en utveckling med ungdoms- och ungdomsledarutbyten, och – i och med Lissabonfördragets ikraftträdande – för att uppmuntra ungdomars deltagande i Europas demokratiska liv. Enligt artikel 166 får EU föra en yrkesutbildningspolitik som understödjer och kompletterar medlemsstaternas insatser. Unionens uppgift är att underlätta tillträde till yrkesutbildningar och främja rörlighet för yrkeslärare och elever i yrkesutbildning, särskilt unga elever.

Vid sidan av dessa artiklar omfattas barn och ungdomar av EU:s politik på andra områden, såsom allmän utbildning, yrkesutbildning och hälsa, eller när det gäller rättigheterna för och skyddet av barn och ungdomar.

RESULTAT

A. Strategisk ram

1. EU:s ungdomsstrategi (2010–2018)

I november 2009 antog rådet en resolution om de förnyade ramarna för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet för perioden 2010–2018 (EUT C 311, 19.12.2009, s.#–11). De två övergripande målen är att skapa fler och lika möjligheter för ungdomar i utbildning och på arbetsmarknaden och att främja ett aktivt medborgarskap, social delaktighet och solidaritet för ungdomar. Initiativ ska vidtas på följande åtta insatsområden: utbildning, sysselsättning och företagande, hälsa och välmående, deltagande i samhället, frivilligarbete, social delaktighet, unga i världen samt kreativitet och kultur.

Arbetet pågår i arbetscykler om tre år. För den nuvarande cykeln mellan 2016 och 2018 har rådet fastställt sex huvudmål: 1) ökad social delaktighet för alla unga, 2) ökat deltagande för alla ungdomar i det demokratiska livet och samhällslivet i Europa, 3) enklare övergång för ungdomar från ungdomslivet till vuxenlivet, särskilt vad gäller integrationen på arbetsmarknaden, 4) stöd till ungdomars hälsa och välbefinnande, inbegripet psykisk hälsa, 5) bidrag till att de problem och möjligheter som den digitala eran medför för ungdomspolitik, ungdomsarbete och ungdomar behandlas, och 6) insatser för att tillvarata möjligheter respektive åtgärda problem som det ökande antalet unga migranter och flyktingar i EU innebär.

2. Europa 2020-strategin

[Europa 2020-strategin](#) lanserades 2010. Den fokuserar på ungdomar och inriktar sig på olika mål, bland annat att minska antalet elever som lämnar skolan med högst grundskoleutbildning, öka andelen unga med högskoleutbildning och utarbeta ett övergripande paket med utbildnings- och sysselsättningspolitiska initiativ. Här ingår "[ditt första Eures-jobb](#)", ett program för arbetskraftsrörlighet för att underlätta arbetsförmedling i hela Europa.

I sitt meddelande av den 22 maj 2018, *Engagera, sammanföra och stärka ungdomar – EU:s nya ungdomsstrategi* (COM(2018)0269) föreslog kommissionen att särskild uppmärksamhet skulle ägnas följande verksamhetsområden:

- Främja ungdomars deltagande i det demokratiska livet och samhällslivet.
- Sammanföra ungdomar i EU och utanför unionen för att främja volontärarbete, rörlighet i utbildningssyfte, solidaritet och interkulturell förståelse.
- Stödja ungdomars medbestämmande genom kvalitet, innovation och erkännande av ungdomsarbete.

B. EU:s relevanta finansieringsprogram

1. Erasmus+

Erasmus+ innehåller ett särskilt kapitel om ungdomar, för vilket cirka 2,1 miljarder euro har avsatts. De särskilda målen är att: 1) förbättra ungdomars nyckelkompetenser och färdigheter, och främja deltagande i Europas demokratiska liv och på

arbetsmarknaden, aktivt medborgarskap, interkulturell dialog, social delaktighet och solidaritet; 2) främja förbättrad kvalitet på det arbete som görs i ungdomsfrågor; 3) komplettera politiska reformer på lokal, regional och nationell nivå, och stödja utvecklingen av en kunskaps- och evidensbaserad ungdomspolitik och 4) stärka ungdomsverksamhetens internationella dimension och ungdomsledarnas och ungdomsorganisationernas roll som stödstrukturer för ungdomar.

Erasmus + stöder direkt den [europeiska volontärtjänsten](#) (EVS). EVS har utformats för att hjälpa ungdomar att vistas utomlands och samtidigt delta i frivilligprojekt. Detta system för icke-formellt lärande är certifierat i hela Europa via [ungdomspasset](#) som är ett verktyg för erkännande.

[Erasmus for Young Entrepreneurs](#) är en förgrening av Erasmus+ och ger blivande entreprenörer en möjlighet att lära sig av erfarna företagare som driver mindre företag i andra deltagande länder.

2. Erasmus 2021–2027

I sitt förslag till det nya Erasmusprogrammet för 2021–2027 ([COM\(2018\)0367](#)) rekommenderar kommissionen att budgeten från programperioden 2014–2020 fördubblas till 30 miljarder euro, varav 3.1 miljarder euro ska öronmärkas för ungdomar. Ett av syftena med förslaget är att främja en europeisk identitet genom reseupplevelsen [DiscoverEU](#), vilket kommer att ge unga möjlighet att upptäcka Europas kulturarv och mångfald. Programmets stödmottagare kommer att omfatta skolelever och högskolestudenter, men även praktikanter och ungdomsledare.

C. Andra EU-initiativ

1. Ungdomsgarantin

I april 2013 antog rådet en rekommendation om att inrätta en [ungdomsgaranti](#) (EUT C 120, 26.4.2013, s. 1–6). Detta är ett mycket viktigt åtagande för att säkerställa att ungdomar inom fyra månader efter det att de blivit arbetslösa eller avslutat sin formella utbildning får ett erbjudande om sysselsättning av god kvalitet, vidareutbildning eller utbildning. Även om medlemsstaterna fortfarande måste genomföra och finansiera denna politik kan de redan nu få medfinansiering från EU för regioner med en ungdomsarbetslöshet på över 25 % via en budgetpost för detta ändamål och via ungdomssysselsättningsinitiativet samt Europeiska socialfonden^[1].

2. Europeiska unionens solidaritetskår

Den [europeiska solidaritetskåren](#) (ESC) är ett initiativ som kommissionen tog i december 2016. Den ger unga mellan 18 och 30 år möjlighet att arbeta som volontärer eller arbeta med projekt i hemlandet eller utomlands. Hittills har sammanlagt 72 000 unga anmält sig och 7 000 av dem är direkt engagerade i solidaritetsverksamhet. I augusti 2018 uppmanade kommissionen berörda parter att lägga fram förslag till nya projekt inom ramen för systemet. Ett belopp på 44 miljoner euro har avsatts från EU:s budget för utvalda projekt som kommer att vara öppna för alla ungdomar i och utanför Europa. Den 11 juni 2018 offentliggjorde kommissionen sitt [förslag om den europeiska](#)

---

[1] Mer information finns i faktablad [2.3.2](#) om Europeiska socialfonden, avsnitt B.2.

[solidaritetskåren efter 2020](#), och avsatte 1,26 miljarder euro för att omkring 350 000 ungdomar skulle kunna delta i solidaritetsverksamhet ([COM\(2018\)0440](#)).

3. Lagstiftning för skydd av barn

I FN:s konvention om barnets rättigheter fastslås att ett barn är varje människa under 18 år. Lissabonfördraget införde ett EU-mål om att främja barnets rättigheter och stadgan om de grundläggande rättigheterna garanterar skyddet av barnets rättigheter av EU:s institutioner, och av EU:s medlemsstater.

Den 15 februari 2011 antog kommissionen meddelandet Mot en EU-strategi för barns rättigheter ([COM\(2011\)0060](#)). Syftet är att understryka det starka åtagandet från alla EU-institutioners och medlemsstaters sida när det gäller att främja, skydda och respektera barnets rättigheter i all relevant EU-politik, och att omsätta detta åtagande i konkreta resultat. Barnets rättigheter och förebyggande av våld mot barn, ungdomar, kvinnor och andra utsatta grupper skyddas och främjas också i [Programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap för perioden 2014–2020](#).

2016 antog Europaparlamentet och rådet ett direktiv om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden (EUT L 132, 21.5.2016, s. 1.) för att säkerställa att barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden kan förstå och följa dessa förfaranden och utöva sin rätt till en rättvis rättegång samt förebygga att barn återfaller i brott och främja deras anpassning i samhället.

4. Ungdomar och medier

Internettekniken ger barn och ungdomar en unik möjlighet att få tillgång till kunskap och dra nytta av digital inlärning samt delta i den offentliga debatten. Barn kan dock vara särskilt utsatta när det gäller modern teknik. Direktivet om audiovisuella medietjänster (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1) förbjuder därför införande av linjära tv-tjänster med ett innehåll som allvarligt kan skada minderåriga. Innehåll som sannolikt skadar minderåriga måste antingen sändas på en tidpunkt då de inte kommer att titta, eller blockeras på teknisk väg så att de inte kommer åt det. Vad gäller audiovisuella medietjänster på beställning får respektive innehåll endast göras tillgängligt på ett sätt som vanligtvis hindrar minderåriga från att komma i kontakt med det. Europeiska ungdomsportalen

5. Europeiska ungdomsportalen

[Europeiska ungdomsportalen](#) är en webbsida som riktar sig till ungdomar i hela Europa och som hjälper dem att hitta bland alla de möjligheter som EU erbjuder på olika områden, såsom frivilligarbete, sysselsättning, lärande, kultur, kreativitet och mycket annat.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Europaparlamentet har alltid främjat ett nära samarbete mellan medlemsstaterna på ungdomsområdet. Det har följt och tagit aktiv del i formuleringen av ungdomspolitik, exempelvis i sin resolution *En EU-strategi för ungdomar – Satsa på ungdomars egna möjligheter* (EUT CE 161, 31.5.2011, s. #21), och i sina resolutioner om genomförandet av EU:s ungdomsstrategi 2010–2012 (EUT C 93, 9.3.2016, s. 61), om bedömningen

av EU:s ungdomsstrategi 2013–2015 (EUT C 215, 19.6.2018, s. 212) samt om en ungdomsgaranti (EUT C 440, 30.12.2015, s. 67).

Flera andra resolutioner om ungdomssysselsättning (t.ex. EUT C 224, 21.6.2016, s. 19), entreprenörskap (EUT C 316, 22.9.2017, s. 76) och om åtgärder för att bekämpa ungdomsarbetslöshet (EUT C 11, 12.1.2018, s.#4) har antagits de senaste åren.

Parlamentet garanterar också barnets bästa på basis av de framställningar som lämnats in (EUT C 66, 21.2.2018, s.2), och har antagit en resolution om att minska ojämlikhet, med särskilt fokus på barnfattigdom (EUT C 366, 27.10.2017, s. 19). Parlamentet har också fokuserat på barnets rättigheter utanför EU:s gränser och stött resolutioner om barns situation i hela världen, exempelvis om barns utbildning i nödsituationer och utdragna kriser (EUT C 366, 27.10.2017, s. 151) och om undernäring bland barn i utvecklingsländer (EUT C 289, 9.8.2016, s. 71). Parlamentet antog 2015 en resolution om bekämpning av sexuella övergrepp mot barn på internet (EUT C 316, 30.8.2016, s. 109)^[2]. Vid sitt plenarsammanträde i oktober 2018 antog parlamentet kommissionens förslag till ändring av direktivet om audiovisuella medietjänster (P8_TA (2018)0364). Enligt de nya bestämmelserna kommer programföretagen vara tvungna att minska barns exponering för reklam för osund mat eller dryck; innehåll som uppmuntrar till våld, hat och terrorism kommer att förbjudas, och meningslöst våld och pornografi kommer att omfattas av mycket stränga regler.

I förhandlingarna om Erasmus+-programmet 2012–2013 förordade parlamentet starkt ett separat kapitel om ungdomsfrågor och en särskild budget för dess nyckelåtgärder. Parlamentet betonade också att missgynnade ungdomars möjligheter till deltagande bör stärkas. I sin resolution av den 17 september 2017 (EUT C 337, 20.9.2018, s. 131) föreslog parlamentet att det efterföljande programmet skulle inriktas på livslångt lärande och rörlighet och rekommenderade att prioriteringarna i Erasmusprogrammet, EU:s ungdomsstrategi och andra EU-finansierade program skulle harmoniseras. I juni 2018 nådde Europaparlamentet och rådet en politisk överenskommelse om förslaget om den europeiska solidaritetskåren, som båda institutionerna nu måste anta formellt.

För att uppmuntra ungdomar att genomföra europeiska projekt på egen hand inrättade 2008 parlamentet tillsammans med stiftelsen för Aachens internationella Karlspris det [Europeiska Karlspriset för ungdomar](#) som delas ut varje år till projekt som främjar europeisk och internationell förståelse.

Michaela Franke / Pierre Hériard
09/2018

---

[2]För ytterligare information, se faktablad [3.6.2](#) om audiovisuell politik och mediepolitik.

